

OBSAH

10 ÚVOD

FILOZOFICKÉ KÖRENY

PSYCHOLOGIE VE STAVU ZRODU

- 18 Čtyři temperamenty osobnosti
Galénos
- 20 V tomto stroji je myslící duše René Descartes
- 22 Dormez!
Abbé Faria
- 24 Pojmy se stávají silou, jestliže si vzájemně odporují
Johann Friedrich Herbart
- 26 Být oním já, jímž opravdu jsme
Søren Kierkegaard
- 28 Osobnost je utvářena přírodou a výchovou
Francis Galton
- 30 Zákony hysterie jsou univerzální
Jean-Martin Charcot
- 31 Příznačná destrukce vnitřních spojů psyché
Emil Kraepelin
- 32 Počátky duševního života se datují od počátku života
Wilhelm Wundt

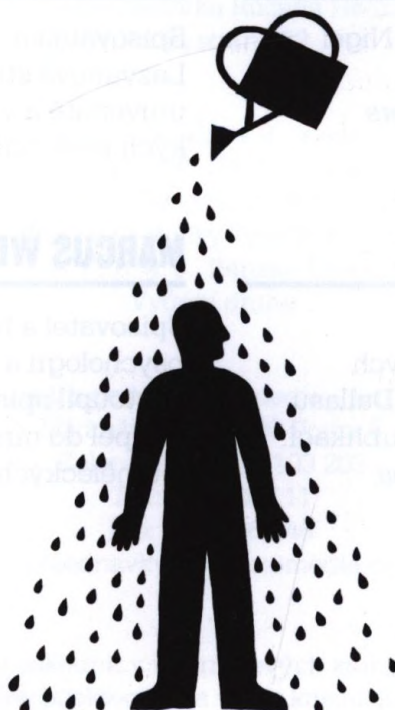
- 38 Význam slova „vědomí“ známe, pokud nás někdo nepožádá, abychom je definovali
William James

- 46 Adolescence je novým zrozením
G. Stanley Hall

- 48 24 hodin poté, co se něčemu naučíme, dvě třetiny z toho zapomeneme
Hermann Ebbinghaus

- 50 Inteligence jednotlivce není fixní kvantita
Alfred Binet

- 54 Nevědomí vidí muže za záclonou
Pierre Janet

BEHAVIORISMUS REAGUJEME NA SVÉ OKOLÍ

- 60 Pohled na chutnou potravu vyvolává v ústech hladového člověka slinění
Ivan P. Pavlov
- 62 Neužitečné akty jsou vymazány Edward Thorndike
- 66 Kdokoli, bez ohledu na svou přirozenost, může být vychován tak, že bude čímkoli John B. Watson
- 72 To velké, Bohem dané bludiště, jímž je náš lidský svět Edward Tolman
- 74 Jakmile krysa navštívila náš pytel zrní, můžeme počítat s tím, že se vrátí Edwin Guthrie
- 75 Nic není přirozenější, než že kočka „miluje“ krysu
Zing-Yang Kuo
- 76 Učení zkrátka není možné
Karl Lashley
- 77 Vtištění nemůže být zapomenuto Konrad Lorenz
- 78 Chování je formováno pozitivním a negativním posilováním B. F. Skinner
- 86 Přestaňte si představovat scénu a uvolněte se
Joseph Wolpe

PSYCHOTERAPIE

CHOVÁNÍ JE URČOVÁNO NEVĚDOMÍM

- 92 **Nevědomí je pravou psychickou realitou**
Sigmund Freud
- 100 **Neurotik s sebou neustále nese pocit méněcennosti**
Alfred Adler
- 102 **Kolektivní nevědomí tvoří archetypy**
Carl Jung
- 108 **Zápas mezi instinktem života a smrti přetrvává po celý život**
Melanie Kleinová
- 110 **Tyranie „měl bych“**
Karen Horneyová
- 111 **Superego je vidět, když nepřátelsky konfrontuje ego**
Anna Freudová
- 112 **Pravdu lépe snášíme, jedině když ji sami odhalíme** Fritz Perls
- 118 **Je skandálně nedostatečné poskytnout cizímu dítěti lásku a domov**
Donald Winnicott
- 122 **Nevědomí je řečí toho Druhého v nás**
Jacques Lacan
- 124 **Úkolem člověka je, aby zrodil sám sebe**
Erich Fromm

- 130 **Dobry život je proces, ne stav bytí**
Carl Rogers
- 138 **Čím člověk může být, tím musí být**
Abraham Maslow
- 140 **Utrpení přestává být utrpením ve chvíli, kdy najde svůj smysl**
Viktor Frankl
- 141 **Bezbolestně se člověk člověkem nestane**
Rollo May
- 142 **Racionální názory vytvářejí zdravé emoční důsledky**
Albert Ellis
- 146 **Rodina je „továrna“, kde se vyrábějí lidé**
Virginia Satirová
- 148 **Zapni se, nalaď se, vypadni**
Timothy Leary
- 149 **Vhled může způsobit slepotu**
Paul Watzlawick
- 150 **Šílenství nemusí být jen konec života, může být začátkem nového**
R. D. Laing
- 152 **Náš osud neurčuje minulost** Boris Cyrulnik
- 154 **Jenom hodní lidé mají deprese**
Dorothy Roweová
- 155 **Otcové podléhají pravidlu mlčení**
Guy Corneau

KOGNITIVNÍ PSYCHOLOGIE

MOZEK JAKO DATOVÝ PROCESOR

- 160 **Instinkt jako dynamický vzorec** Wolfgang Köhler
- 162 **Vyrušení při úkolu výrazně zvyšuje pravděpodobnost, že si ho zapamatujeme**
Bluma Zeigarniková
- 163 **Když dítě slyší kroky, aktivuje se shluk neuronů**
Donald Hebb
- 164 **Poznání je proces, ne produkt**
Jerome Bruner
- 166 **Člověka s přesvědčením lze změnit jen těžko**
Leon Festinger
- 168 **Magické číslo sedm plus nebo minus dva**
George Armitage Miller
- 174 **Na povrchu je toho víc, než oči vidí**
Aaron Beck
- 178 **V každém okamžiku dokážeme vnímat pouze jeden hlas**
Donald Broadbent
- 186 **Šíp času se ohýbá do smyčky**
Endel Tulving
- 192 **Vnímání je zvenčí řízená halucinace** Roger N. Shepard

193 Neustále pátráme po kauzálních spojeních

Daniel Kahneman

194 Události a emoce se ukládají do paměti společně

Gordon H. Bower

196 Emoce jsou jako splašený kůň

Paul Ekman

198 Extáze je krokem do alternativní reality

Mihály Csíkszentmihályi

200 Šťastní lidé jsou vysoce společenšti

Martin Seligman

202 To, čemu věříme s plným přesvědčením, nemusí být nutně pravda

Elizabeth Loftusová

208 Sedm hříchů paměti

Daniel Schacter

210 Člověk není totéž co jeho myšlenky

Jon Kabat-Zinn

211 Existují obavy, že biologie zpochybní vše, co považujeme za svaté

Steven Pinker

212 Rituály kompulzivního chování jsou pokusem, jak ovládnout nutkavé myšlenky

Paul Salkovskis

SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE

**ŽIJEME VE SVĚTĚ
SPOLU S DALŠÍMI LIDMI**

218 Člověk nemůže porozumět systému, dokud se ho nepokusí změnit

Kurt Lewin

224 Jak silné je tíhnutí k sociální konformitě?

Solomon Asch

228 Život je jako divadelní představení

Erving Goffman

230 Čím častěji člověk něco vidí, tím víc se mu to líbí

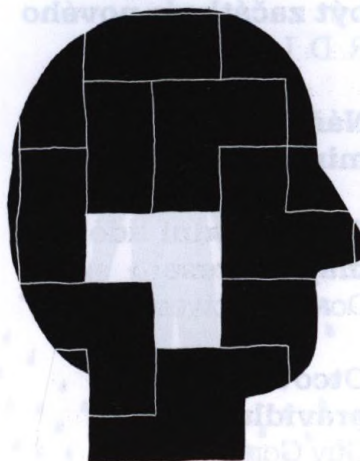
Robert Zajonc

236 Kdo má rád schopné ženy?

Janet Taylor Spenceová

237 Bleskové vzpomínky produkují události s vysokým emocionálním nábojem

Roger Brown

238 Cílem není posouvat hranice vědomostí, ale být v centru vědění

Serge Moscovici

240 Od přírody jsme sociální tvorové

William Glasser

242 Věříme, že lidé dostanou, co si zaslouží

Melvin Lerner

244 Lidé, kteří dělají šílené věci, nemusí být nutně šilenci

Elliot Aronson

246 Lidé dělají to, co se jim řekne

Stanley Milgram

254 Co se stane, když slušné lidi postavíme do špatné situace?

Philip Zimbardo

256 Trauma je třeba chápat jako vztah mezi jednotlivcem a společností

Ignacio Martín-Baró

VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE

OD KOJENCE PO DOSPĚLÉHO

- 262 Cílem vzdělávání je vytvářet lidi schopné dělat nové věci**
Jean Piaget
- 270 Základní kognitivní procesy, hluboko zakořeněné struktury, jsou vskutku univerzální**
Pierre Dasen
- 271 Za dítě není zodpovědný žádný konkrétní rodič**
Bruno Bettelheim
- 272 Vše, co roste, má svůj plán**
Erik Erikson
- 274 Rané citové vazby jsou nedílnou součástí lidské přirozenosti**
John Bowlby
- 278 Konejšivý tělesný kontakt je nesmírně důležitý**
Harry Harlow
- 279 Připravujeme děti na život, o jehož průběhu nevíme zhora nic**
Françoise Dolto
- 280 Citlivá matka vytváří bezpečnou vazbu**
Mary Ainsworthová
- 282 Kdo učí děti nenávidět lidi jiné rasy a obávat se jich?**
Kenneth Clark
- 284 Dívky dostávají lepší známky než chlapci**
Eleanor E. Maccobyová

- 286 Většinu lidského chování se člověk učí nápodobou**
Albert Bandura
- 292 Morálka se vyvíjí v šesti stadiích**
Lawrence Kohlberg
- 294 Řečový orgán roste jako kterýkoliv jiný tělesný orgán**
Noam Chomsky
- 298 Autismus je extrémní formou mužského mozku**
Simon Baron-Cohen

PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI

OSOBNOST A INTELIGENCE

- 304 Vyjmenujte co nejvíce možných způsobů použití párátka, které vás napadnou**
J. P. Guilford
- 306 Měl Robinson Crusoe osobnostní rysy před příchodem Pátka?**
Gordon Allport
- 314 Obecná inteligence se skládá z fluidní a krystalické inteligence**
Raymond Cattell
- 316 Mezi šílenstvím a genialitou existuje spojitost**
Hans J. Eysenck
- 322 Hnací silou výkonu jsou tři hlavní motivace**
David C. McClelland

- 324 Emoce je v zásadě nevědomý proces**
Nico Frijda
- 326 Chování bez podnětů z okolního prostředí by bylo absurdně chaotické**
Walter Mischel
- 328 V psychiatrických léčebnách nejsme schopni rozeznat duševně zdravé od duševně chorých**
David Rosehan
- 330 Tři tváře Evy**
Thigpen & Cleckley

332 DALŠÍ PSYCHOLOGOVÉ

340 VÝKLADOVÝ SLOVNÍK

344 REJSTŘÍK

351 PODĚKOVÁNÍ

